

Ullrich Junker

**Inauguracja Izraelskiego domu modlitwy
(synagoga)
w Jeleniej Górze/ Hirschberg
w Karkonoszach 14 września 1846 r.**

© im Januar 2024
Ullrich Junker
Mörikestr. 16
D 88285 Bodnegg
Tłumaczył Henryk Dąbkiewicz

Jelenia Góra (Hirschberg), 16 września 1846.
W poniedziałek, 14 września, w naszym mieście miała miejsce uroczysta inauguracyjna nowo wybudowanego domu modlitw lokalnej wspólnoty izraelskiej. Wydarzenie to przyciągnęło liczną publiczność, a zaproszeni goście uczestniczyli w procesji z budynku zasobowego gminy żydowskiej, skąd o godz. 9.00 wyruszyła uroczysta procesja do domu modlitwy. Prowadził pan Julius Schlesinger, niosący klucze na białej satynowej poduszce, prowadzony przez dwóch najstarszych członków wspólnoty; za nimi podążał starosta okręgowy, hrabia von Stolberg¹, któremu towarzyszyli przewodniczący kongregacji rabin, dr Geiger² z Wrocławia

¹ **Wilhelm zu Stolberg-Wernigerode** - Urodzony dnia 13 V 1807- Zmarł dnia 6 III 1898 – Janowice (Jannowitz). Jako właściciel włości poświęcił się karierze wojskowej i rzadko przebywał w swych majątkach. Uczestniczył w wojnach z Austrią w 1866 roku i z Francją w latach 1870-1871. Karierę wojskową zakończył w stopniu generała kawalerii. Z małżeństwa z hrabianką Elisabeth zu Stolberg-Rosfla (ur.1817r., zm.1896r.) miał czternaścioro dzieci. Hrabia Wilhelm z majątków Janowice, Miedzianka i Trzezińsko utworzył majorat, który w 1898 roku odziedziczył jego najstarszy syn Constantin (ur.1843r., zm.1905r.)

² **Abraham Geiger** (ur. 24 maja 1810 we Frankfurcie nad Menem, zm. 23 października 1874 w Berlinie) – niemiecki rabin. Jeden z twórców judaizmu reformowanego. Studiował w Heidelbergu i Bonn. Od 1832 roku pełnił funkcję rabina w synagodze w Wiesbaden, gdzie podejmował pierwsze działania reformatorskie. W latach 1840–

(Breslau), w towarzystwie pastorów Henkela i dr Peipera w ich regaliach; pan Levi, w towarzystwie pastora Tschuppicka i pastora Liebicha; Jego Ekscelencja Wolny Suweren, hrabia Schaffgotsch, w towarzystwie burmistrza Hertrumpfa; za nimi szli członkowie rady miejskiej, radni miejscy, kolegium kościelne, przedstawiciele kościoła protestanckiego i delegacja rady miejskiej. Kościół oraz delegacja lokalnej wspólnoty chrześcijańsko-katolickiej, a następnie społeczność izraelska i inni goście honorowi. Po przybyciu do domu modlitwy, pan hrabia Stolberg, otwierając drzwi, wypowiedział kilka, ale dość mocnych słów, do których pan Geiger dodał kilka. Sama uroczystość odbyła się dokładnie tak, jak podano w szeroko rozpowszechnianym programie, a pan Levi wygłosił modlitwę konsekuracyjną (w duchu modlitwy Salomona podczas poświęcenia Świątyni), a pan dr. Geiger ułożył kazanie konsekuracyjne, którego podstawą był tekst:

"Raduję się, gdy ludzie mówią do mnie: Chodźmy do domu Bożego, założonego i naprawdę poruszającego moje serce". Radosny hymn i kapłańskie błogosławieństwo zakończyły ogólnie bardzo podnoszącą na duchu uroczystość, która w najbardziej chwalebny sposób pokazała, zarówno w odniesieniu do społeczności żydowskiej, jak i chrześcijańskich uczestników, jak głęboko duch terażniejszości przeniknął wszystkie nerwy życia, rozdzierając ducha i uszlachetniając serce. Wieczorem młodszą część gminy żydowskiej zorganizowała procesję z pochodniami dla doktora Geigera, podczas którego wiele domów zostało oświetlonych, aby pokazać aktywne uczestnictwo. Ta wyjątkowa inauguracja jest ważnym wydarzeniem, które przypomina nam o znaczeniu dialogu między religijnego i współlistnienia różnych wyznań.

1863 rabin we Wrocławiu. Po rozłamie gminy wrocławskiej w latach 40. XIX na dwie grupy kultowe jej pierwszy rabin liberalny. Inicjator powstania istniejącego od 1854 Żydowskiego Seminarium Teologicznego.

Posłaniec z Karkonoszy

Der Bote aus dem Riesengebirge.

Eine Wochenschrift für alle Stände.

Als Fortsetzung der Königl. privilegirten Gebirgsblätter.

Verleger und Redacteur: C. W. J. Krahn.

Nr. 39. Hirschberg, Donnerstag den 24. September. **1846.**

Dankfagungen.

4039.

Dankfagung. *)

Den Herren Vorstehern und Repräsentanten unserer Gemeinde, statten wir hiermit öffentlich unseren ergebensten Dank für den lobenswerthen Eifer ab, womit Sie sich dem Baue und der innern Einrichtung unsers neuen Bethauses unterzogen, und wünschen, daß der Allgütige Ihre edle Mühwaltung mit Seinem besten Segen lohne.

Hirschberg den 15. September 1846.

Die hiesige israelitische Gemeinde.

*) Ist durch ein Versehen in der Officin um 8 Tage verspätet worden.

Podziękowanie.

4039. Podziękowania *)

Niniejszym wyrażamy publicznie naszą najgłębszą wdzięczność przywódcom i przedstawicielom naszej wspólnoty za godną pochwałę gorliwość, z jaką podjęli się budowy i wyposażenia wewnątrz naszego nowego domu modlitwy i życzymy, aby Wszechdobry Pan podziękował i wynagrodził szlachetny trud Jego najlepsze błogosławieństwo.

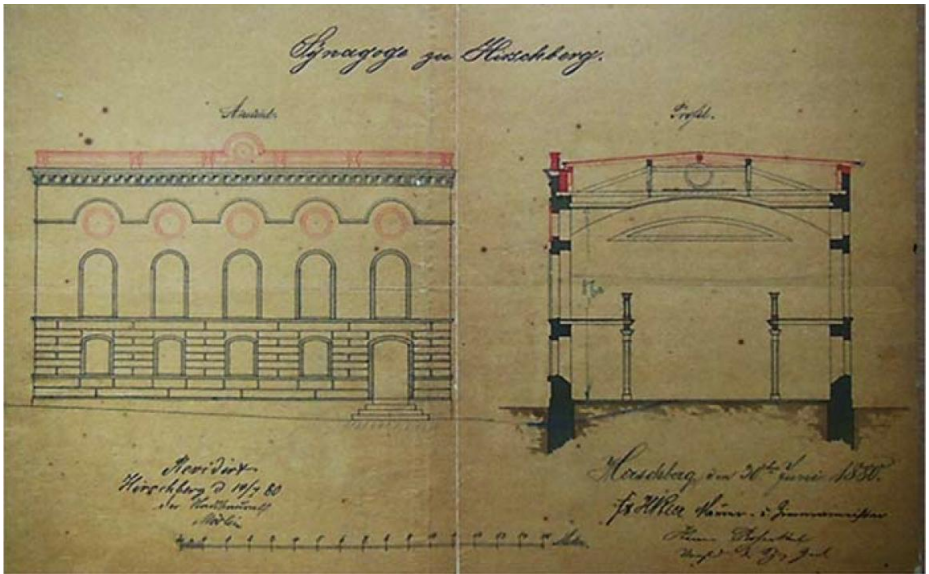
Hirschberg, 15 września 1846.

Lokalna społeczność Izraelitów.

*) Jest przez pomyłkę opóźnione o 8 dni z powodu niedopatrzenia w biurze.

Synagoga

- Synagoga